

Aan de woordvoerders voor handelsverdragen CETA en TTIP in de Algemene Commissie voor Buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking en hun fractievoorzitters.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amsterdam, 3 juni 2016
Inzake: Het handelsverdrag tussen de EU en Canada, CETA

Geacht Kamerlid,

Op 7 juni debatteert uw Kamer over het CETA-verdrag. Middels deze brief willen wij uw aandacht vragen voor onze zorgen rond de opstelling van de Nederlandse regering over het goedkeuringsproces van dit verdrag. Wij zijn bezorgd dat onze nationale parlementen geen rol zullen spelen bij de ratificatie en ondertekening van CETA, en indien dat wel het geval, grote delen van het voorlopig in werking kunnen treden zonder de inspraak van diezelfde nationale parlementen. In het bijzonder maken wij ons zorgen over de inzet van de Nederlandse regering in dezen die de afgelopen weken in onze ogen heeft nagelaten om hierover stellig op te treden.

Wat staat ons te wachten rond de ratificatie van CETA?

De Europese Commissie heeft tijdens de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) van 13 mei jl. toegezegd in juni met een voorstel te komen over het goedkeuringsproces van CETA en de rol die de lidstaten in hun ogen daarin dienen te spelen. Het voornemen van de Commissie is nog steeds om CETA te tekenen tijdens de EU-Canada Summit op 17 oktober 2016. In aanloop hiernaartoe zal de Commissie moeten aangeven of zij van mening is dat CETA een gemengd verdrag is of het een exclusieve bevoegdheid betreft van de EU. Indien er sprake zal zijn van een gemengd verdrag dient duidelijk te worden gemaakt welke onderdelen van het verdrag onder de competenties van de lidstaten vallen en welke niet. Het is vervolgens aan de lidstaten om in de Europese Raad op deze voorstellen te reageren en te besluiten.

Gemengd verdrag of niet?

De Europese Commissie blijft naar alle waarschijnlijkheid op het standpunt staan dat CETA als een *EU Only*-verdrag gezien moet worden en daarmee dat voor de ratificatie van het verdrag de instemming van nationale parlementen niet vereist is. De Europese Raad heeft bij herhaling gezegd daar anders naar te kijken, en ook de juridische dienst van de Commissie blijkt hier anders over te denken. De juridische dienst ziet binnen het onderhandelingsmandaat rond CETA en het Verdrag van Lissabon ruimte om op verschillende paragrafen, waaronder *investment* (en dus ook de omstrede arbitrage) te kiezen voor een gemengd verdrag. Dit laatste bleek uit onlangs gelekte notulen van de afgelopen RBZ¹ waarin het volgende staat:

“The Council’s Legal Service disagreed with the opinion of the COM that the EU is fully responsible for investment according to the Lisbon Treaty. He also recalled that the mandate given by the Council provides for the negotiation of a mixed agreement. That COM now wants to assess the nature of the agreement solely based on its content has to be seen critically.”

---

¹ <http://www.globaljustice.org.uk/news/2016/may/26/leaked-document-shows-cameron-sidelining-uk-parliament-controversial-eu-trade-deal>

Wat is de Inzet van Nederland?

Minister Ploumen heeft bij herhaling gezegd dat Nederland zich inzet voor een gemengd verdrag. Dat is ook nodig, want als de Commissie naar verwachting een *EU-Only* verdrag voorstelt, is het nodig dat de lidstaten het voorstel van de Commissie unaniem verwerpen om een gemengd verdrag af te dwingen. **In dat licht is het opmerkelijk is dat volgens de hierboven genoemde gelekte notulen, Nederland niet actief gepleit heeft voor een gemengd verdrag.** Om deze redenen vragen wij uw Kamer met klem aan te dringen op het aanmerken van CETA als een gemengd akkoord.

Voorlopige inwerkingtreding

Wanneer het lukt om CETA te behandelen als een gemengd verdrag, is de volgende stap om te bepalen welke delen van het verdrag *EU-Only* zijn en welke delen binnen de competenties van de lidstaten vallen. De Commissie zal op basis hiervan een voorstel doen over de voorlopige inwerkingtreding van delen van het verdrag. Het is mogelijk om de *EU-only* delen van het verdrag al inwerking te laten treden voordat nationale parlementen CETA hebben behandeld. Uw Kamer heeft daar middels de motie Vos/Grashoff² een duidelijk parlementair voorbehoud op gemaakt. Desondanks werd tijdens de persconferentie na afloop van de RBZ op 13 mei duidelijk dat de minister dit voorbehoud niet ingebracht heeft in de vergadering³. Dat werd bevestigd in de eerder benoemde gelekte notulen, waaruit tevens blijkt dat Slovenië, Tsjechië, Roemenië, Polen, Griekenland en Bulgarije in deze bijeenkomst hun voorbehouden wél maakten. Deze week sprak ook de Bondsraad van Oostenrijk zich uit tegen voorlopige inwerkingtreding.⁴

Wij vragen uw Kamer om, als CETA ter beoordeling wordt voorgelegd, niet in te stemmen met voorlopige inwerkingtreding van het verdrag. In elk geval niet tot tenminste helderheid is verschaft in de kwestie rondom de juridische houdbaarheid van een Investment Court System (ICS) in relatie tot het bredere EU-recht, en tot het Europees Hof van Justitie helderheid verschaft over welke delen van dergelijke *Deep and Comprehensive Free Trade Agreements* kunnen worden aangemerkt als EU-only. Het Europees Hof van Justitie buigt zich op verzoek van de Europese Commissie op dit moment over deze vraag in relatie tot het verdrag tussen de EU en Singapore. Voorlopige inwerkingtreding dient bovendien niet te worden aanvaard omdat in het CETA verdrag een clause is opgenomen die stelt dat het omstreden ICS zelfs bij een eventuele afwijzing nog drie jaar van kracht blijft.

Wat is de Inzet van Nederland?

Nederland had naar onze overtuiging het parlementair voorbehoud kenbaar moeten maken tijdens de afgelopen RBZ van 13 mei. Nu is er een statement uitgegaan dat stelt dat er geen grote belemmeringen zijn voor de goedkeuring van CETA. **Dat is uit de mond van minister Ploumen als voorzitter van de vergadering zeer opmerkelijk omdat uitgerekend zij juist dit voorbehoud namens Nederland had moeten maken.**

Tijdpad ondertekening en ratificatie CETA

Uw Kamer heeft in onze ogen terecht nu een debat aangevraagd. In haar Kamerbrief stelt de minister dat er gewoon nog tijd is om te reageren op het plan van de Commissie, na ontvangst van het voorstel. De wijze

---

² <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2016Z08758&did=2016D18075>

³ http://en.europeonline-magazine.eu/row-over-parliamentary-approval-overshadows-eu-canada-free-trade-deal_455447.html

⁴ http://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20160531_OTS0228/bundesrat-gegen-vorlaeufige-anwendung-von-ceta-und-ttip

waarop de minister voorlopig invulling geeft aan de door een ruime meerderheid aangenomen motie biedt echter geen garanties dat het parlementair voorbehoud serieus genoeg genomen wordt.

Er is een aantal momenten waarop het commissievoorstel over CETA besproken kan worden in de komende tijd: Tijdens de RBZ van 20 juni, de Europese Raad van 28 en 29 juni, de RBZ van 18 juli, of een van de vergaderingen in september. In alle gevallen moet de Kamer de ruimte krijgen om uitgebreid te debatteren met de minister over de voorwaarden waaronder Nederland kan tekenen, en welke consequenties getrokken moeten worden uit het voorstel van de Commissie.

Wat is de Inzet van Nederland?

De Kamer en de minister zouden ruimschoots op tijd moeten discussiëren over hoe het kabinet zich opstelt als er een voorstel ligt voor een EU-Only verdrag, en voor welke onderdelen voorlopige inwerkingtreding wel en niet kan gelden.

Dit debat is daar in onze ogen een uitstekende gelegenheid voor.

Met vriendelijke groet,

Jurjen de Waal
Politiek campaigner foodwatch